چشم‌انداز

چارچوب هماهنگی السودانی را نامزد نخست‌وزیری عراق کرد

بعد از ۹ ماه بن‌بست سیاسی درباره تعیین نخست‌وزیر، چارچوب هماهنگی شیعیان درباره نخست‌وزیر محمد شیاع السودانی به توافق رسید؛ چهره‌ای متمایل به حشدالشعبی که مورد حمایت قریب به اتفاق گروه‌های حاضر در پارلمان عراق است.

اعضای کمیته چهارنفره «چارچوب هماهنگی» برای انتخاب نخست‌وزیر شامل قیس خزعلی، دبیر کل «عصائب اهل الحق»، عمار الحکیم، رئیس «جریان حکمت» همام حمودی، رئیس مجلس اعلای اسلامی عراق و عبدالساده الفریجی، نماینده حزب فضیلت، بعد از نشست دوشنبه عصر خود که در منزل «هادی العامری» برگزار شد، «محمد شیاع السودانی» را به عنوان نامزد مورد حمایت برای معرفی به پارلمان اعلام کرد. انتخاب السودانی ۵۲ساله، قبل از توافق کردها بر سر ریاست جمهوری عراق انجام شده است. در حالی که انتخاب نخست‌وزیر طبق قانون اساسی عراق باید بعد از انتخاب رئیس‌جمهور انجام شود، انتظار می‌رود فرایند رسمی پارلمانی برای انتخاب او، بعد از انتخاب رئیس‌جمهور انجام شود. السودنی متولد ۱۹۷۰ از رهبران حزب «الدعوه»، در دوره نخست‌وزیری حیدر العبادی، وزیر کار و امور اجتماعی و در سال ۲۰۱۶ هم وزیر صنعت بوده است. او همچنین بین سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۰، استاندار «میسان» استان شیعه‌نشین هم‌مرز با ایران بود و از افراد مورد وثوق نوری المالکی به حساب می‌آید. بیشتر جریان‌های زیر چتر چارچوب هماهنگی شیعیان که بعد از خروج صدری‌ها اکثریت پارلمان را به دست گرفته‌اند، از انتخاب السودانی استقبال کرده‌اند. «عادل عبدالمهدی» نخست‌وزیر سابق عراق، انتخاب السودانی را به دلیل شایستگی و پاکدستی‌اش، انتخابی موفق توصیف و اعلام کرد که اقدام برای انتخاب نهایی السودانی به عنوان نخست‌وزیر، تا زمانی که رئیس‌جمهور انتخاب نشود، میسر نیست. «فالح الفیاض» رئیس سازمان حشدالشعبی در توئیتر نوشت: «امیدواریم که وی امور را اصلاح کند. با اقدام همگانی می‌توانیم پروژه سازندگی را شروع کنیم، به شهروندان خدمت و مسیر را اصلاح کنیم.» «قیس الخزعلی» دبیر کل عصائب اهل‌الحق عراق، هم احزاب کرد خواست تا سریع‌تر بر سر گزینه نهایی خود برای نامزدی ریاست‌جمهوری توافق کنند. همچنین ائتلاف دوله‌القانون به ریاست «نوری المالکی» با صدور بیانیه‌ای اتفاق نظر بر سر انتخاب السودانی را نشان‌دهنده انسجام داخلی در چارچوب هماهنگی و پایبندی رهبران آن به وعده‌هایی که مردم عراق داده‌اند، دانست. حزب اتحادیه میهنی کردستان عراق نیز با صدور بیانیه‌ای که نسخه‌ای از آن در وبگاه شبکه «روداو» منتشر شد، انتخاب السودانی را «یک تصمیم مهم برای پیشبرد فرایند سیاسی کشور» خواند.

■ انتخاب قطعی یا چالشی؟

«احمد الموسوی»، از رهبران چارچوب هماهنگی به العالم‌الجدید گفته که هیچ‌گونه مانعی پیش روی تشکیل دولت جدید عراق وجود ندارد و به زودی شاهد تحرکاتی سریع برای تشکیل کابینه خواهیم بود. با این حال، جریان صدر مخالفت خود را با نامزدی السودانی اعلام کرده و یکی از رهبران برجسته جریان صدر به العالم‌الجدید گفته که چارچوب هماهنگی گروه‌های شیعی طی روزهای اخیر تلاش کرد کانال‌های ارتباطی با «مقتدی صدر»، رهبر جریان صدر بگشاید ولی او با گشودن هر گونه کانال ارتباطی مستقیم و یا غیرمستقیم با رهبران چارچوب هماهنگی مخالف است. یک منبع عراقی مطلع هم به «ایندیپندنت فارسی» گفته که «السودانی بخت جدی نخست‌وزیر شدن ندارد و به عنوان نامزد مطرح شده است تا کمی تحرک ایجاد کند.» برخی منابع هم با اشاره به مخالفت صدری‌ها، احتمال کارشکنی آنها در روند انتخاب السودانی را مطرح کرده‌اند، به خصوص که به گفته علیرضا تقوی‌نیا، کارشناس مسائل غرب آسیا، مقتدی صدر یک بار هم در سال ۲۰۱۹ با انتخاب او به عنوان نخست‌وزیر مخالفت و وی را وابسته به احزاب فاسد دانسته بود. العالم‌الجدید نوشته که جریان صدر مخالفت خود را با نامزدی السودانی اعلام کرده که می‌تواند آغازگر تحرکات صدری‌ها برای ممانعت از تشکیل دولت جدید باشد و سناریو کناره‌گیری دو نامزد پیشین نخست‌وزیری در سال ۲۰۲۰ میلادی را تکرار کند.» با این حال، برخی منابع می‌گویند که چارچوب هماهنگی السودنی را به عنوان چهره‌ای کمتر شناخته شده انتخاب کرده تا با حساسیت کمتری روبه‌رو شود. فارس در گزارشی نوشته که مردم عراق السودانی را «ابن‌البلد» یعنی فرزند وطن می‌دانند: «بسیاری از مردم عراق، محمد الشیاع السودانی را فردی ساده‌زیست از مردم جنوب عراق دانسته و وی را فرزند وطن معرفی می‌کنند.»

رویکرد

لاوروف: کرملین می‌خواهد از شر زلنسکی خلاص شود

وزیر خارجه روسیه رسماً اعلام کرد که هدف مسکو عزل رئیس‌جمهور اوکراین است. این اولین موضع روس‌ها درباره اهدافی فراتر از دونباس به حساب می‌آید.

به گزارش ایسنا، به نقل از آسوشیتدپرس، «سرگئی لاوروف» شامگاه یک‌شنبه خطاب به نشست اتحادیه عرب در قاهره که دیروز منتشر شد، گفت مسکو می‌خواهد به اوکراینی‌ها کمک کند تا «خودشان را از زیر سلطه این رژیم کاملاً غیرقابل قبول رها کنند.» لاوروف افزود: ما قطعاً به مردم اوکراین کمک خواهیم کرد تا از شر این رژیم که کاملاً ضد مردمی و ضد تاریخی است، خلاص شوند. این اولین باری است که روس‌ها، رسماً هدف خود را برکناری زلنسکی اعلام می‌کنند. وزیر خارجه روسیه گفته که غرب اصرار دارد که اوکراین نباید تا زمانی که روسیه در میدان نبرد شکست بخورد، مذاکرات را آغاز کند. ساعاتی بعد از این اظهارات، رئیس‌جمهور اوکراین در سخنرانی ویدئویی گفت: «تنها کسانی که واقعیات تاریخ را نمی‌دانند و اهمیت آن را درک نمی‌کنند می‌توانند به ما حمله کنند.» او با تأکید بر اینکه اوکراینی‌ها قرن‌ها تحت ظلم قرار گرفته‌اند، اطمینان داد که مردم و دولتمردان این کشور هرگز مرعوب نمی‌شوند و از استقلال خود دفاع می‌کنند.

■ تصاعد تنش‌های تل آویو-مسکو

در حالی که تنش‌ها بین روسیه و رژیم صهیونیستی در روزهای اخیر به نقطه اوج جدیدی رسیده، انتظار می‌رود این تنش‌ها طی روزهای آینده باز هم تشدید شود. منابع خبری رژیم صهیونیستی فاش کردند که روسیه به درخواست تل‌آویو درباره اعزام هیئتی از حقوقدانان به مسکو برای گفت‌وگو درباره موضوع «آژانس مهاجرت یهود» هیچ‌گونه پاسخی نداده است. همزمان، یک مقام ارشد سازمان آژانس یهود، روز یک‌شنبه گفت که اسرائیل در ابتدا باور داشت که اقدامات روسیه علیه آژانس یهود، یک تنش نسبتاً جزئی است اما اکنون مقام‌های اسرائیل، این اقدام‌ها را «مقدمه ایجاد یک شکاف دیپلماتیک بزرگ» تلقی می‌کنند. منابع عبری زبان می‌گویند که هرچند فعلاً خیلی زود هنگام است که در رابطه با برهم خوردن روابط بین اسرائیل و روسیه سخن بگوییم، اما برداشت کلی در اسرائیل آن است که این روند به سوی تنش با مسکو پیش می‌رود. «موریا والبرگ» خبرنگار شبکه ۱۳ تلویزیون اسرائیل با متهم کردن یائیر لاپید به بحران‌آفرینی با مسکو گفت: یائیر لاپید نخست‌وزیر که میل عجیبی به تقابل با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه دارد و شرایط بهتر را در حضور کشورهای غربی و ایالات متحده می‌یابد، به این شرایط دامن زده است. دیروز ماریا زاخاروا، سخنگوی وزارت خارجه هم در تازه‌ترین موضع‌گیری خود گفت «وقتی موضع تل‌آویو کاملاً در مسیر حمایت از اوکراین و البته نه در حمایت از مردم اوکراین بلکه در حمایت از رژیم کی‌یف ترسیم شود و کاملاً با صدای وحشیانه و عجیب و غریب غرب همخوانی داشت، این واقعاً سؤالاتی را ایجاد می‌کند.» در مقابل، تل‌آویو هم از گسترش فعالیت‌های خود در اوکراین در قالب کمک‌های انسان‌دوستانه، خبر می‌دهد. وزارت خارجه رژیم صهیونیستی اعلام کرد که برای نخستین بار بودجه‌ای رسمی را به دست سازمان‌های امدادی غیرنظامی فعال در اوکراین رسانده است. وزارت امور خارجه رژیم صهیونیستی تاکنون، خود به صورت مستقیم در اوکراین در این چارچوب کار کرده است، اما اکنون تصمیم گرفته است به فعالیت‌های ۹ سازمان مدنی در اوکراین بپیوندد و بودجه دولتی را به صورت مستقیم در اختیار آنها قرار دهد.

نصرالله: پایان اسرائیل را نزدیک می‌بینم

گزارش یک

دبیر کل حزب‌الله لبنان در گفت‌وگوی دوشنبه شب در تشریح اینکه از دیدوی چطور زمینه‌های نابودی رژیم صهیونیستی مساعد شده است، گفت که پایان عمر این رژیم بسیار نزدیک است و علاوه بر این، تل‌آویو باید بداند که تمامی نقاط اراضی اشغالی در تیررس موشک‌های مقاومت قرار دارد.

سیدحسن نصرالله، دبیر کل حزب‌الله لبنان در گفت‌وگویی به مناسبت چهل‌سالگی تأسیس این جنبش با اشاره به اینکه بازدارندگی حزب‌الله از سال ۱۹۸۵ آغاز شد و دستاورد همه گروه‌های مقاومت بود، تصریح کرد که در آن زمان دشمن صهیونیستی بسیار سریع مجبور شد که از مناطقی که اشغال کرده بود، خارج شود. وی ادامه داد: «دشمن پس از جنگ سی‌وسه‌روزه، مقابله با مقاومت را خطرناک می‌دانست. دشمن اسرائیلی می‌داند که هر اقدامی علیه لبنان پاسخ داده می‌شود.» دبیر کل حزب‌الله با تأکید بر اینکه او هیچ آینده‌ای برای رژیم صهیونیستی متصور نیست و به همین دلیل از این رژیم با عنوان رژیم موقت یاد می‌کند، بار دیگر بر موضع قبلی خود درباره نزدیک بودن پایان رژیم صهیونیستی تأکید کرد: «پایان اسرائیل را خیلی نزدیک می‌بینم. این مسئله، پیش‌بینی یا رؤیا نیست، بلکه بر اساس آمارهایی است که وجود دارد. شما ببینید که چه تعداد از اسرائیلی‌ها تابعیت دوم دارند و آماده خروج هستند. اصلاً نیاز به گذشت ۴۰ بهار دیگر نیست که پایان اسرائیل را ببینیم.» سید مقاومت گفت: «صحنه پایان اسرائیل از نظر من این گونه است که مردم به سمت فرودگاه‌ها، بندرها و گذرگاه‌های مرزی می‌روند. تحولات بین‌الملل هم در پایان اسرائیل، بسیار مؤثر است.» اخیراً صهیونیست‌ها هم ناچار شده‌اند به بنیان سست رژیم صهیونیستی اعتراف کنند. آوی گیل، مدیر کل سابق وزارت خارجه رژیم صهیونیستی و پژوهشگر یک مرکز صهیونیستی در روزنامه «معاریو» نوشته که آینده اسرائیل به عنوان یک دولت یهودی در خطر است و به پایان خود نزدیک می‌شود.

■ بایدن دنبال نفت و گاز به منطقه آمد

مناقشه میان بیروت و تل‌آویو درباره میدان گازی کاریش دیگر موضوعی بود که سید مقاومت به صورت مفصل به آن پرداخت و گفت: «ما قادر به بازدارندگی هستیم و اگر نیاز باشد، پاسخ می‌دهیم. حتی اگر به جنگ منجر شود. اما با توجه به نیاز اروپا به جایگزین نفت و گاز روسیه، لبنان در برابر فرصت تاریخی قرار دارد. بایدن به خاطر نفت و گاز به منطقه آمد. ولی نفت اضافی عربستان و امارات هم نیاز اروپا را رفع نخواهد کرد. جنگ اوکراین و روسیه باعث شده است که به دنبال جایگزین نفت و گاز روسیه باشند.» دبیر کل حزب‌الله با اشاره به اینکه موضوع، میادین کاریش و قانا نیست، بلکه تمامی میادین نفتی و گازی است که اسرائیل در آب‌های فلسطین غارت کرده است، خاطرنشان کرد: «امریکایی‌ها لبنان را وارد گرداب مذاکرات ترسیم مرزهای دریایی کرده‌اند. لبنان مشغول مذاکرات ولی اسرائیل در حال حفر چاه و به دنبال گاز است. الان هم برای استخراج آن آماده می‌شود. اسرائیلی‌ها حتی برای استخراج گاز هم کشتی وارد کاریش کردند، اما دولت لبنان به دنبال این است که مرزهای دریایی لبنان در کجا قرار دارد؟»

■ هیچ نقطه‌ای از موشک‌های نقطه‌زن در امان نیست

دبیر کل حزب‌الله همچنین با تأکید بر اینکه هیچ هدف اسرائیلی در دریا و زمین وجود ندارد که موشک‌های نقطه‌زن مقاومت به آن نرسد، خاطرنشان کرد: «حکومت لبنان به خاطر خواسته‌های میانجی امریکایی، درباره خط ۲۳ دریایی، امتیازهای زیادی داده است. توپ اکنون در زمین لبنان نیست، زیرا اجازه ندارد در منطقه‌ای که مورد مناقشه نیست، نفت و گاز استخراج کند. اکنون لبنان امتیازاتی داده است که دشمن نباید آن را رد کند.» نصرالله با بیان اینکه حکومت لبنان قادر نیست تصمیم مناسبی بگیرد که این کشور و منابعش را حفظ کند، بیان کرد: «بنابراین مقاومت مجبور است که تصمیم بگیرد. هدف ما این است که لبنان، نفت و گاز استخراج کند زیرا این تنها راه نجات لبنان است. این مسئله، اقدامی است که باید صورت گیرد. ما هیچ‌گونه فریبی را نخواهیم پذیرفت و باید حق خود را پس بگیریم. هدف ما این است که کاری کنیم لبنان نفت و گاز استخراج کند و مرزهای دریایی این کشور به درستی ترسیم شود.»

نصرالله با اشاره به اینکه درباره کاریش، حزب‌الله اقدامات خود را با سوریه، ایران یا سایر هم‌پیمانان خود هماهنگ نمی‌کند، ادامه داد: «درباره نفت، مشکل از ما نیست، بلکه دولت لبنان مشکل اصلی است. من حاضرم که از ایران سوخت وارد کنم، به شرط اینکه دولت لبنان این مسئله را بپذیرد. اما هیچ‌کس در لبنان جرئت انجام این کار را ندارد زیرا از تحریم‌های امریکا علیه خانواده خود می‌ترسد. امروز ممکن است شرکت‌های روسی و ایرانی آماده همکاری با لبنان باشند، ولی دولت چنین جسارتی ندارد.»

■ ایران در پی تسلط بر هم‌پیمانانش نیست

دبیر کل حزب‌الله به موضع ایران در حمایت از فلسطین هم اشاره کرد و گفت: «ایران اگر می‌خواست می‌توانست مانند گذشته نقش ژاندارم منطقه را داشته باشد و نفوذش بیشتر شود. فقط کافی است که با امریکا مصالحه کند و از فلسطین دست بردارد. همان گونه که در گذشته بود.» نصرالله تأکید کرد: «جمهوری اسلامی به دلیل اصول عقیدتی و مذهبی از فلسطین حمایت می‌کند. ایران منتظر قدردانی نیست و این مسئله به خاطر نفوذ در منطقه نیست. ایران هیچ‌گاه از من چیزی درخواست نکرده است، نه در خصوص لبنان یا منطقه. ایران به سوریه و عراق کمک کرد تا از گسترش داعش جلوگیری کند. حمایت ایران از دوستان و هم‌پیمانانش به معنای تسلط بر آنها نیست.»

گزارش ۲

گروسی: فاصله گرفتن ایران از تعهدات به معنای ساخت سلاح هسته‌ای نیست

در پی توقف دوربین‌های نظارتی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در تأسیسات هسته‌ای ایران، مدیر کل آژانس با تأکید بر لزوم احیای تمام بازرسی‌های هسته‌ای در ایران، گفت که آژانس هیچ اطلاعاتی درباره اینکه ایران روی سلاح اتمی کار می‌کند، به دست نیاورده است.

رافائل گروسی، مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در مصاحبه با شبکه «سی‌ان‌ان» گزارش‌های ادعایی درباره فعالیت ایران روی تسلیحات اتمی را رد کرد. مجری سی‌ان‌ان، با اشاره به اظهارات گروسی در مصاحبه با «اِل‌پایس» مبنی بر اینکه برنامه هسته‌ای ایران با سرعت به پیش می‌رود، پرسید می‌توانید دقیقاً بگویید که ایران چقدر به ساخت بالقوه سلاح اتمی نزدیک است، چون دهه‌هاست که می‌شنویم که آنها نزدیک شده‌اند، نزدیک شده‌اند، نزدیک شده‌اند؛ اما واقعاً چقدر نزدیک هستند؟ گروسی پاسخ داد: «باید بگویم که آژانس اتمی هیچ‌وقت چنین تخمین‌ها و ارزیابی‌هایی انجام نداده است. این تخمین‌ها برای تحلیلگران و خبرنگاران است. چیزی که ما گزارش می‌کنیم درباره فعالیت‌های هسته‌ای در یک کشور و اینکه به چه نحوی پیش می‌رود، است». گروسی با بیان اینکه ایران هم‌اکنون مشغول غنی‌سازی هرچه بیشتر اورانیوم در سطوح بالا است، گفت: «ایران در حال راه‌اندازی سانتریفیوژهای نسل جدید است که برای غنی‌سازی ضروری هستند. اما من باید تأکید کنم که هیچ اطلاعاتی درباره اینکه آنها مشغول تولید سلاح اتمی هستند، نداریم». گروسی پیش از این نیز گفته بود، فاصله گرفتن تهران از تعهدات هسته‌ای به این معنا نیست که آنها در حال ساخت سلاح هسته‌ای هستند. مدیر کل آژانس اتمی در اظهاراتی دوپهلو مبنی بر اینکه درجه غنی‌سازی اورانیوم در ایران اکنون بسیار بالا و نزدیک به درجه خلوص تسلیحاتی است، اظهار داشت: «آنها دسترسی بازرسان ما را محدود کرده‌اند و دیدی که آژانس بر این فعالیت‌ها [هسته‌ای ایران] داشت، قطع شده است؛ همانطور که خودشان گفته‌اند تعدادی از دوربین‌های نصب‌شده ما را برداشته‌اند». گروسی در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه ایران چقدر به غنی‌سازی اورانیوم با درجه تسلیحاتی نزدیک است، توضیح داد: «به نظرم چیزی که اینجا مهم است، این است که به حقایق همان‌طور که هستند نگاه کنیم و بر اساس آنها ارزیابی داشته باشیم. مواد اتمی که می‌توانند در یک سلاح اتمی استفاده شوند، اکنون در جهان بسیار زیاد هستند ولی مسئله مهم این است که نظارتی بر آنها وجود دارد یا خیر». دبیر کل آژانس در ادامه با غیرمعقول خواندن چنین ارزیابی‌هایی مبنی بر اینکه ایران در حال انجام مقدمات تولید سلاح اتمی است، افزود: «اما چیزی که ما می‌گوییم این است که آنها باید تمام بازرسی‌های ما را به حالت اول برگردانند، اگر می‌خواهند به آنها اعتماد کنیم. در حوزه اتمی، تنها راه برای اعتماد داشتن نیز تحت بازرسی بودن است. صحبت‌های خوب، فایده ندارد». ادعای گروسی درحالی است که ایران در واکنش به تصویب قطعنامه شورای حکام آژانس اتمی علیه ایران که بر اساس داده‌ها و گزارش‌های گروسی انجام شد، دوربین‌های آژانس را متوقف کرد. گروسی همواره در آستانه مذاکرات هسته‌ای همسو با لابی صهیونیستی سعی کرده با اتهام‌زنی به ایران روند مذاکرات را مختل کرده و فشارهای غرب به تهران را افزایش دهد اما این تلاش‌ها تاکنون نتیجه نداده و تنها روند رسیدن به توافق احتمالی را طولانی‌تر کرده است.

مدیر کل آژانس اتمی در ادامه مصاحبه خود در پاسخ به سؤال دیگری درباره مذاکرات وین و اینکه چه موانعی در احیای برجام وجود دارد، تصریح کرد: «آژانس اتمی جزو مذاکره‌کنندگان نیست بلکه ضامن است. آژانس، ناظر و بازرس هرچیزی است که در آن مذاکرات مورد توافق قرار می‌گیرد. مذاکرات هنوز به نتیجه‌ای که باید می‌رسید، نرسیده و ما به زودی وارد مرحله نامشخصی می‌شویم که در آن ایران برنامه هسته‌ای خواهد داشت که به‌سرعت پیش می‌رود ولی فاقد برخی بازرسی‌ها خواهد بود». گروسی با ادعای اینکه زمان برای رسیدن به توافق در وین در حال کمتر شدن است، گفت: «ما با فعالیت‌های هسته‌ای مواجه هستیم که به جلو می‌رود اما همزمان نظارتی بر آنها نداریم و نمی‌دانیم که چه اتفاقی رخ می‌دهد. در اینجا دو مشکل داریم؛ اول اینکه اگر توافقی حاصل شود، باید روش‌هایی را پیدا کنیم تا این پازل را دوباره کنار هم بچینیم». این درحالی است که مقامات امریکایی اخیراً گفته‌اند که دیگر ضرب‌الاجل برای رسیدن به این مسئله وجود ندارد و فرصت کافی نسبت به این مسئله وجود دارد.

■ چشمان آژانس همچنان بسته است

هرچند گروسی تقلا می‌کند نظارت‌های آژانس اتمی بر فعالیت‌های هسته‌ای ایران را دوباره بازگرداند اما مقامات ایرانی می‌گویند که چشمان آژانس همچنان در تأسیسات هسته‌ای کور است. به گزارش فارس به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان انرژی اتمی ایران، محمد اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی روز سه‌شنبه در سخنانی درباره نصب دوربین‌های برجامی در تأسیسات هسته‌ای گفت: «دوربین‌های برجامی با هدف رفع اتهامات نصب شد و اگر قرار بود اتهامات پابرجا بماند، دلیلی نداشت تا دوربین‌های برجامی وجود داشته باشد. بنابراین این دوربین‌ها به دست آژانس بین‌المللی انرژی اتمی جمع و پلمب شده و در تأسیسات نگهداری می‌شود.» رئیس سازمان انرژی اتمی ایران گفت: «دوربین‌های فراپادمانی که به‌اصطلاح برجامی نامیده می‌شود در اصل به توافقنامه برجام مرتبط است و اگر طرف‌های مقابل به این توافقنامه بازگشتند، همان‌طور که در برجام با شرح و بسط PMD را بستند، دوباره همان کار را انجام دهند، حتم بدانند ما نیز زمانی که اطمینان حاصل کنیم که شیطنتی قرار نیست انجام شود، نسبت به اتخاذ تصمیم مناسب اقدام خواهیم کرد.» اسلامی اضافه کرد: در طول این ۲۰ سال همه دولت‌های گذشته مذاکره کرده‌اند و حاصل این مذاکرات تبدیل به سند برجام در چارچوب خاص خود شده است، اکنون این کشورها دوباره اتهامات قبلی را در قالب اسناد جعلی و مکان‌ها و مدارک ادعایی روی میز گذاشته‌اند. اساس پذیرش جمهوری اسلامی ایران در برجام، این بوده است که رفع اتهامات صورت گیرد و اعتمادسازی شود و ایران پذیرفته که فعالیت‌های غنی‌سازی اورانیوم را محدود کند، ظرفیت و سرعت حرکت خود را کاهش دهد تا اعتمادسازی اتفاق بیفتد، اما طرف مقابل پایبند نبوده است.

نگاه

سید رحیم نعمتی

زمان بازنگری در هنجارهای حقوق بشری

پنجاهمین نشست شورای حقوق بشر که از ۱۳ ژوئن تا ۸ ژوئیه در شهر ژنو، پایتخت سوئیس برگزار شد، فرصتی بود که نه تنها رفتار دوگانه امریکا در برخورد با نقض حقوق بشر در دیگر کشورها از سوی ناوی پیلاوی، رئیس کمیسیون تحقیقات، مورد انتقاد قرار بگیرد بلکه مسئله نقض حقوق بشر در خود امریکا برای نخستین بار به صورت جدی مطرح شود. نمایندگان برخی کشورهای عضو شورا درباره نقض حقوق بشر در امریکا ابراز نگرانی کردند و این موضوع فرصتی به وجود آورد تا روزنامه چینی گلوبال تایمز یک نظرسنجی در مورد وضعیت حقوق بشر در امریکا راه بیندازد. حالا نتایج این نظرسنجی نکات قابل توجهی را برملا کرده که می‌تواند چشم‌اندازی از تغییر در هنجارهای نظم بین‌الملل را نشان دهد.

پاسخ‌دهندگان نظرسنجی گلوبال تایمز ۲۴۷ هزار نفر بوده‌اند و ۸۱ درصد از آنها با این گزاره موافقند که «نقض حقوق بشر در امریکا بسیار جدی است و به تحقیقات بیشتر نیاز دارد.» این درصد بالا از پاسخ مثبت به این گزاره نشان می‌دهد که نگاه جهانی، مسئله حقوق بشر در امریکا را به صورت جدی دنبال می‌کند و موضوع نقض حقوق بشر در این کشور را جدی می‌داند. با این حال، روشن است که بررسی نقض حقوق بشر و به خصوص تحقیقات میدانی در این مورد کار آسانی نیست چنان که ۱۵ درصد از شرکت‌کنندگان در این نظرسنجی معتقدند که با توجه به سنگ‌اندازی‌های دولت امریکا، تحقیق در مورد نقض حقوق بشر در این کشور ممکن نیست. این میزان از نگاه به نقض حقوق بشر در امریکا باعث شد برخی در حساب توئیتری گلوبال تایمز از فانوس حقوق بشر امریکا بگویند که «نوری بر تاریخچه سیاه این کشور نمی‌تاباند» و اقدامات این کشور در زمینه حقوق بشر را تصویر واضحی دانسته‌اند از اینکه «دزدی به دنبال دستگیری دزد دیگر است.»

شکی نیست رسانه‌ها و محافل تحلیلی در غرب، به خصوص امریکا این اقدام روزنامه گلوبال تایمز را در راستای رویکرد جدید چین ارزیابی می‌کنند که آن را به نام «گرگ مبارز Wolf Warrior» (برگرفته شده از فیلم چینی به همین نام) می‌خوانند. آنها با این عنوان سعی دارند تغییر اساسی در سیاست خارجی چین را به سمت سیاستی تهاجمی در برابر غرب و امریکا تبیین کنند و اینکه پکن سعی دارند با این سیاست نظم بین‌الملل را تغییر دهند. به عقیده آنها، این نظم بعد از جنگ جهانی دوم و به رهبری امریکا ایجاد شد و بعد از پایان یافتن جنگ سرد مبدل به نظم غالب بر جهان شده و حالا چین به دنبال تغییر در این نظم و برقرار ساختن نظمی تازه است. شکی نیست که یکی از ارکان این نظم دست‌کم طی نیم قرن گذشته مسئله حقوق بشر است و امریکا با استفاده از این رکن سعی داشته سلطه نرم خود را بر این نظم موجود حفظ کند و کشورهای جهان را مجبور به تبعیت از آن کند. هرچند نظرسنجی گلوبال تایمز می‌تواند در راستای رویکرد چین به سلطه امریکا بر این نظم باشد اما باید توجه داشت که این نظرسنجی با تکیه بر اتفاقات نشست اخیر شورای حقوق بشر سازمان ملل انجام شد و در واقع، انتقاد از رویکرد دوگانه امریکا به موضوع حقوق بشر و وضعیت حقوق بشر در این کشور در شورای حقوق بشر است که مجالی فراهم کرده تا این وضعیت مورد توجه قرار بگیرد. به این ترتیب، به نظر می‌رسد که اتفاقات شورای حقوق بشر و نظرسنجی بعدی گلوبال تایمز، نشانه‌ای است از اینکه زمان بازنگری در موضوع حقوق بشر به عنوان یک هنجار بین‌المللی فرا رسیده است.

اخبار کوتاه

■ مذاکره امریکا و طالبان برای آزادی ذخایر ارزی افغانستان

وزارت خارجه امریکا اعلام کرد که نمایندگان این کشور با مقامات طالبان در خصوص آزادسازی منابع ارزی افغانستان در تاشکند مذاکره می‌کنند. به گزارش فارس، بر اساس اعلام وزارت خارجه امریکا، «توماس وست»، نماینده امریکا در امور افغانستان به همراه رینا امیری، نماینده این کشور در امور زنان افغانستان با هیئت دولت موقت طالبان در تاشکند رایزنی می‌کند. وزارت خارجه امریکا همچنین افزود: «جامعه بین‌المللی متعهد به یک افغانستان باثبات، صلح‌آمیز و فراگیر است که به حقوق بشر و آزادی‌های اساسی همه افغان‌ها احترام می‌گذارد و از تهدید تروریستی از خاک افغانستان جلوگیری می‌کند». بر اساس این بیانیه قرار است امروز (چهارشنبه) در حاشیه نشست تاشکند هیئت امریکا و طالبان به صورت مستقیم برای حل مشکلات اقتصادی افغانستان گفت‌وگو کنند. همچنین قرار است در مذاکرات هیئت طالبان و امریکا معاون وزارت خزانه‌داری این کشور نیز حضور داشته باشد.

■ هراس صهیونیست‌ها از تشدید مقاومت در کرانه باختری

یوآو لیمور، تحلیلگر صهیونیست در روزنامه «اسرائیل هیوم» اعلام کرد، افزایش شدید عملیات‌های فلسطینی علیه ارتش اسرائیل در بسیاری از مناطق کرانه باختری از آغاز سال ۲۰۲۲، اسرائیل را به شدت نگران کرده، به‌خصوص آنکه اختلافاتی نیز بر سر ریاست تشکیلات خودگردان در جریان است. لیمور گفت: «روز بعد از مرگ محمود عباس (رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین) اوضاع می‌تواند شتاب منفی دیگری بگیرد، به‌رغم آنکه عباس، حسین الشیخ عضو کمیته مرکزی فتح و وزیر امور مدنی را به عنوان جانشین و حتی دبیر کل کمیته اجرایی سازمان آزادیبخش فلسطین تعیین کرده است.» لیمور در ادامه موفقیت حسین الشیخ را برای ایفای نقش عباس پس از مرگ وی بعید دانست و گفت، در اینکه وی به راحتی بتواند ریاست خود را به همه گروه‌های فلسطینی تحمیل کند جای تردید است. وی تأکید کرد، اسرائیل نگران این سناریو است و آمادگی خود را برای آن دوره بیشتر کرده است. اساس توجه در حال حاضر به سمت حماس است که دنبال به راه انداختن عملیات در مناطق است.

■ اردوغان: نفت و گاز بیشتری از ایران خریداری می‌کنیم

رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه در گفت‌وگو با شبکه «تی‌آرتی» گفت: «ترکیه خرید نفت و گاز طبیعی خود از ایران را افزایش خواهد داد.» اردوغان در این گفت‌وگو اظهار داشت که حجم تبادل تجاری ایران و ترکیه به ۳۰ میلیارد دلار در سال خواهد رسید. وی از هشت توافقنامه مهم با مقام‌های ایران حین سفر اخیر خود به تهران خبر داد. رئیس‌جمهور ترکیه در نشست خبری اخیر خود با سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور ایران در تهران، اظهار داشته بود: «همراه برادر عزیزم نشست دوجانبه داشتیم و هفتمین نشست شورای همکاری‌های عالی ترکیه و ایران را با موفقیت برگزار کردیم و آن را به پایان رساندیم. معتقد هستیم رایزنی‌ها باعث جهش در ارتقای روابط می‌شود.» وی با بیان اینکه چشم‌انداز رئیسی از روابط ایران با همسایگان را بسیار ارزشمند ارزیابی می‌کند، افزود: در موارد سیاسی، نظامی، اقتصادی و فرهنگی وزرای مربوط دو کشور و همچنین در نشست دوجانبه رایزنی شد.

■ جانسون: می‌خواهم رئیس حزب محافظه‌کار بمانم

در حالی که رقابت‌های دونامزد جانشینی «بوریس جانسون» نخست‌وزیر مستعفی انگلیس چند روزی است که شروع شده، رسانه‌های لندن از تغییر تصمیم جانسون خبر می‌دهند. روزنامه «تلگراف» سه‌شنبه گزارش داد جانسون که ۱۹ روز پیش از سمت نخست‌وزیری انگلیس و به تبع آن ریاست حزب محافظه‌کار استعفا داده بود، در یک جلسه خصوصی گفته که نمی‌خواهد تا انتخابات آینده از ریاست این حزب خارج شود. طبق این گزارش، جانسون در گفت‌وگو با یکی از اعضای مجلس اعیان به نام «لرد کراداس» که از حامیان مالی محافظه‌کاران نیز است، گفته است که «هر چیزی را که مانع از باقی‌ماندن او در نخست‌وزیری شود، از بین خواهد برد». لرد کراداس به روزنامه تلگراف گفت: «جانسون می‌خواهد کار را به پایان برساند. او می‌خواهد در انتخابات پارلمانی بعدی به عنوان رهبر حزب محافظه‌کار رقابت کند. اگر فردا انتخابات برگزار می‌شد و او رهبر حزب محافظه‌کار بود، جانسون پیروز می‌شد و من با او موافق هستم.»